

समाज भूषण बाबूगव उर्फ अप्यासाहेब जेई कला, वर्णिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, पुणे २

सत्रांत परिक्षा २०१७-२०१८

विषय - मराठी (विशेषस्तर एस १) मराठी साहित्यातील विविधप्रकार

पाठ्यपुस्तक - नटसप्राट - वि.वा. शिरवाडकर (नाटक साहित्यप्रकार)

वेळ - २ तास

द्वितीय वर्ष, कला

गुण - ६०

सूचना - १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक. २) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे ५० शब्दांपर्यंत लिहा. १५

१. नाटक म्हणजे काय ? त्याचे स्वरूप स्पष्ट करा.
२. नाटकाचे घटक सांगून नाटकाचे प्रकार विशद करा.
३. नाटकातील संवादाचे महत्त्व थोडक्यात लिहा.
४. इतर वाङ्मय प्रकारापेक्षा नाटकाचे वेगळेपेण लिहा.
५. शोकात्मिक म्हणजे काय ? स्पष्ट करा.

प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे वीस शब्दांत लिहा. १०

१. 'नटसप्राट' नाटकात किती अंक आणि किती प्रवेश आहेत ?
२. 'नटसप्राट' कोणत्या नाटकावरून प्रेरणा घेऊन लिहिले आहे ?
३. नटसप्राट मधील दुय्यम व्यक्तिरेखांची नावे लिहा.
४. अप्पासाहेब बेलवलकरांनी रंगभूमीवर कोणकोणत्या भूमिका रंगवल्या ?
५. शब्दांचे कोणकोणते प्रकार अप्पासाहेब सांगतात.
६. आपल्या संपत्तीची विभागणी अप्पा बेलवलकर कशी करतात.
७. आपल्या आयुष्यातील मधुर उःशाप असे अप्पा कोणाला म्हणतात ?
८. ठमीला अप्पा कोणता संदेश देतात ?
९. नंदू कोठे नोकरी करतो ? त्याचा हुद्दा कोणता ?
१०. अप्पांचे दैवत कोणते ?

प्र.३ खालील सहा प्रश्नांपैकी तीन प्रश्नांची उत्तरे ५० शब्दांत लिहा. १५

१. बेलवलकरांची सून शारदा का रागवते ?
२. कावेरी बेलवलकरांना कोणता उपदेश करते ?
३. ठमीच्या शाळेतील प्रसंगाचे वर्णन करा.
४. 'गोल छिद्रामध्ये चौकोनी खुंटी ठोकता येत नाही' असे नंदा अप्पाला का म्हणतो.
५. सुनेने सुहासला ओढून नेल्यावर बेलवलकर काय करतात ?

प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे दीडशे शब्दांपर्यंत लिहा. २०

१. एक हृदयस्पर्शी शोकात्मिका म्हणजे 'नटसप्राट' चर्चा करा.
२. तीन स्वगतांपैकी कोणतेही एक स्वगत अर्थासह तुमच्या शब्दांत लिहा.
३. नटसप्राट मधील गणपतराव बेलवलकरांचे व्यक्तिचित्रण रेखाटा.
४. अप्पांचा नाटकातील निवृत्तीनंतरचा त्यांचा प्रवास स्पष्ट करा.